

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Francisci Arias, Societatis Iesv Theologi, Tractatus
Tres spirituales**

Arias, Francisco

Coloniae, 1615

14. De mortificatione sensuum externorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48767](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48767)

quam non admodum arridet hoc mortificandarum passionum studium, non est tamen infructuosum hanc doctrinam habere perspectam, ut cum Deo menti desiderium tale iniecerit, facilius & promptius amplectatur. Nec vero modus mortificandæ, verbi causa, iræ, quod aliquis suspicari posset, impedit superiores, quo minus sibi subiectos: cum opus est, corrigere vel castigare possint, sed iuuat, ut moderate ac debito fine, atque etiam merito corrigentis & correcti fiat. Nec item mortificatio indignationis contra proximum vetat, ne indignemur contra crimina & noxas peccantium, sed temperat cor nostrum, ut sic indignemur in defectus, ut tamen non dimoueamur ab amore personæ peccantis. *Vera enim iustitia, inquit beatus Gregorius, compassionem habet, non indignationem.*

*Hom. 34. in
Euang.*

CAPVT XIV.

De mortificatione sensuum exteriorum.

Post mortificationem propriæ voluntatis, quæ inest parti animæ spiritali, & passionum inhaerentium parti sensitiuæ interiori, congruens est, ut deinceps tractemus de mortificatione sensuum exteriorum,

tum, quæ non perutilis solum, sed etiam
 necessaria est homini veræ virtutis stu-
 dio. Propria siquidem voluntas, pas-
 sionesque per ipsos sensus externos vi-
 dendi, audiendi, odorandi, gustandi &
 tangendi prauas suas inclinationes &
 motus exercent: vnde fit, vt mortifica-
 tis sensibus, mortificetur quoque pro-
 pria voluntas, quæ illos regit: passiones
 item interiores quæ sensuum actione
 produntur, & complentur. Deinde sen-
 sus sunt quasi ianux & fenestrx, per
 quas in animam aditum habent cogi-
 tationes & imaginationes vanæ & per-
 ueris, quæ accendunt & excitant in ea
 motus inordinatos ac vitiosos. itaque
 sicut ad tuendam & propugnandam
 domum vel arcem, ne eam inuadant fu-
 res & prædones, necesse est portas om-
 nes fenestrasque diligenter obseruare:
 sic ad tuendum animæ nostræ domici-
 lium, quæ est sedes Dei, diuinorumque
 thesaurorum, hoc est, gratiæ & virtu-
 tum propugnaculum, opus est sensuum
 externorum portas fenestrasque sedu-
 lè tenere clausas, ne ab infestis nostris
 hostibus dæmonibus inuadatur & spo-
 lietur dictis thesauris spiritualibus. Ad
 hæc æquum rationique consentaneum
 est, vt facultatibus alienis secundum

Do

Domini voluntatem utamur: si enim secus fiat, iniustitiæ, & quasi furti nota incurretur. cum ergo sensus nostri sint bona Dei, è cuius manu habemus & esse & viuere, & omnes ad operandum vires, imò bona omnia, merito eis uti debemus, non secundum nostram cupiditatem, sed secundum voluntatem & beneplacitum eiusdem Domini. itaque generatim loquendo in eo consistit vera sensuum mortificatio, ut quoties aliquid oculis spectandum, auribus audiendum, naribus odorandum, lingua gustandum vel loquendum, manibus denique tractandum est (~~quod idem de alijs membris corporis sentiendum~~) homo secum perpendat, quo fine & scopo ad videndum, aliasve actiones moueatur: si enim deprehendat se solo voluptatis, non autem necessitatis vel utilitatis spiritualis sensu adductum, mox abstineat ab ijs prosequendis; si secus, oret Deum, ut cum sua benedictione ad ipsius gloriam, suæque animæ aliorumve salutem liberè illis utatur.

Prou. 23.

Hæc sensuum mortificationem sæpè à nobis Spiritus S. in diuinis literis exigit. In Prouer. enim dicit: *Præbe fili cor tuum mihi: & oculi tui vias meas custodiant.* Lo-
qui.

DE MORTIF. VOLVNT. 417

quitur autem de loculis mentis primū,
deinde de corporis, quatenus menti
obsequuntur, vtrique enim secundum
vias, hoc est, secundum Domini vo-
luntatem dirigi debent. Et in libro Nu-
merorum, Deus mandauit in fimbrijs
vestium poni vittas hyainthinas. &
causam eius addit, *vt recordentur omnium*
mandatorum Domini, nec sequantur cogita-
iones suas, & oculos per res varias fornican-
tes. Ac in Ecclesiastico commendat cu-
stodiam aurium & linguæ, dicens: *Sepi*
auris tuas spiritibus, & linguam nequam noli
audire, & ori tuo facito ostia, & seras au-
ribus tuis. His similibusque senten-
tijs iaculat Deus nobis in lege sua
mortificationem sensuum. Vt verò
prædicè melius eam exerceamus, de
cuiusque sensus inordinatione, mortifi-
cationeque porro differemus.

Num. 19.

Ecccl. 22.

CAPVT XV.

De mortificando visu, maxime in spectandis
ludis, tripudijs & alijs rebus ad ma-
lum prouocanti-
bus.

Natura nostra per peccatum vi-
tiata in omnibus rebus suā au-
cupatur voluptatē per ministe-

ri-